

Datum: 2021-09-01
Word och PDF
Vår referens:
Maria B Olofsson

Er beteckning:
Dnr Ku2021/01236

Till:
Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
KU.KL@regeringskansliet.se

Sveriges Museer om betänkandet Immunitet för utställningsföremål (SOU 2021:28)

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå en lag som ger till Sverige från utlandet tillfälligt inlånade kulturföremål ett skydd mot processuella åtgärder under den tid föremålet finns i Sverige för att ställas ut på en utställning. Ambitionen har varit att utforma en lag med ett vidsträckt tillämpningsområde för att därigenom uppfylla det uttalade syftet med en skyddslag, dvs. att främja det internationella kulturutbytet

Sammanfattning av Riksförbundet Sveriges Museers synpunkter

- Sveriges Museer ställer sig positiva till en lag som kan stärka och säkra svenska museers position vid inlån av utställningsföremål från andra länder
- Sveriges Museer har grundmurat förtroende för Riksantikvarieämbetets kompetens att smidigt och säkert pröva immunitetsansökningar från museerna men vill poängtera vikten av rimlig handläggningstid så inte lagen får motsatt verkan

Inledning

Sveriges Museer tar tillvara och driver den svenska museibranschens gemensamma intressen. Riksförbundet Sveriges Museer tackar för möjligheten att lämna synpunkter på betänkandet *Immunitet för utställningsföremål*. Vi företräder cirka 230 medlemsinstitutioner från hela landet vilket motsvarar 80 procent av besökarna och samlingarna i museisverige. Våra medlemmars storlek, förutsättningar och inriktning ser mycket olika ut. På listan över remissinstanser finns 13 av våra medlemsinstitutioner och flera har bidragit till framtagandet av betänkandet.

Synpunkter från Sveriges Museer

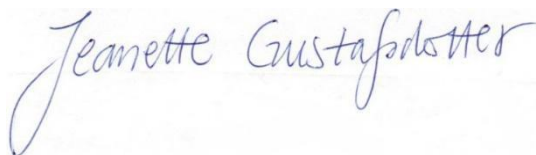
Betänkandet är välskrivet och grundligt genomarbetat. Vi ser positivt på att de synpunkter som inhämtats från flera av våra medlemsinstitutioner direkt och via den enkät Sveriges Museer gjorde finns med i utredningen. Lagens syfte att säkerställa

återlämning och därmed öka möjligheterna till inlån av fler utländska kulturföremål gagnar museisektorn i Sverige men stärker även den globala kulturella samverkan. Den väl genomarbetade internationella utblicken och konstaterandet av kulturarvsutbytetts fundamentala betydelse är en styrka i betänkandet.

Riksantikvarieämbetets roll som beslutande instans gällande immunitetsansökningarna är avgörande för utställningsplaneringsprocesserna. Riksantikvarieämbetet behöver också kunna stötta museerna med kunskap vad gäller ansökningar när så blir aktuellt. Vår bedömning är dock att det inom museisektorn byggts upp en gedigen kunskap i samband med de många internationella utbyten som genomförts genom åren.

ICOM:s (International Council of Museum) standard rörande identifiering av föremål föreslås av betänkandet som ledstjärna för identifiering och säkerställande av ägarskapet och rätten att låna ut ett föremål. En majoritet av svenska offentliga museer är medlemmar av ICOM och är därigenom förbundna att ha kännedom om adekvat lagstiftning. Inför ett lån så måste dessa museer vidta alla åtgärder för att säkerställa att föremålet inte förvärvats illegalt, eller att föremålet olagligen förts ut ur sitt ursprungsland.

Remissvaret har beretts tillsammans med Sveriges Museers styrelse vars medlemmar representerar museisveriges nationella, regionala och lokala museer. Information för svaret har information även inhämtats direkt från remissvarshandläggare på museerna samt på Läns museernas samarbetsråd.

Jeanette Gustafsdotter
Generalsekreterare
Riksförbundet Sveriges Museer